

Aktuálna povodňová situácia na Slovensku k 6.00 hod. dňa 14. 10. 2020

Banská Štiavnica, 14. 10. 2020

Z dôvodu nepriaznivej hydrologickej situácie a prognózy SHMÚ potvrdzujúcej stúpajúcu tendenciu vodných tokov v najbližších hodinách na väčšine územia Slovenska dosiahli hladiny vodných tokov stupne povodňovej aktivity (SPA). V niektorých prípadoch spolu so splachmi pôdy z okolitých polí a dotokov z povrchových vôd spôsobili záplavy a s tým spojené vyhlásenie SPA. V súčasnosti správca vodných tokov monitoruje situáciu v teréne a v prípadoch, kde to situácia vyžaduje má zatiaľ v teréne viac ako 130 vodohospodárov, 70 kusov techniky, použil 4500 jutových vriec a 100 ton piesku. Vzhľadom na zvýšené vodné stavy nebolo zatiaľ možné určiť presný rozsah povodňových škôd a rozsah zabezpečovacích prác, ktoré bude správca toku vykonávať. Aktuálne SPA sa môžu aj počas dňa meniť.

S predpokladom prekročenia úrovne III. stupňa povodňovej aktivity v profiloch Hornád-Spišské Vlchy, Margecany, Kysak a Hnilec-Švedlár, Jaklovce, správca toku podal návrh na vyhlásenie a následne bol Okresným úradom Košice vyhlásený III. SPA k 15:30 hod. dňa 13.10.2020 na vodných tokoch **Hornád s prítokmi** a **Hnilec s prítokmi**, v okresoch Spišská Nová Ves, Rožňava, Gelnica, Košice-mesto, Košice-okolie, vrátane vodnej stavby Ružín a Palcmanská Maša. II.SPA platí pre vodné toky Torysa, Bodva a Roňava a ich prítoky.

Vo viacerých obciach došlo k vybreženiu vodných tokov na území obce. Zaplavené boli miestne komunikácie, príľahlé pozemky, došlo k ohrozeniu resp. zaplaveniu rodinných domov (Hrabušice), ohrozeniu zdrojov pitnej vody. Zahľtené boli aj odvodňovacie priekopy a rigoly, došlo k následnému vyliatiu na komunikácie alebo do vodného toku na území obce. Vzhľadom na rozsiahlosť územia postihnutého výdatnými zrážkami správca preveruje situáciu v jednotlivých obciach priebežne v rámci kapacitných možností.

K dnešnému ránu k 6.00 hod. zároveň platia starostami vyhlásené **III. SPA** v obci Baldovce, Betlanovce, Vlková, Spišský Hrušov, Oborín, Spišský Štiavnik, Markušovce, Harakovce, Radatice, Jasov, Hranovnica, Lipany, Vydrník, Rokyto, Spišská Teplica, Malá Franková a obec Jamník . **II. SPA** platí pre mestá Krompachy a Kežmarok a obce, Hrabušice, Fintice, Kolinovce, Spišské Bystré, Letanovce, Kechnec, Smižany a obec Ľubovec vplyvom vnútorných vôd – voda spôsobená splachom z územia.

V priebehu dňa 13.10. a v noci na 14.10.2020 trvalý dážď opätovne spôsobil vzostup vodných stavov v pôsobnosti **Správy povodia horného Váhu Ružomberok** a **Správy povodia stredného Váhu Púchov** . II. stupeň PA bol dosiahnutý na vodnom toku Handlovka, Lehotský potok, Dovalovský potok, Turiec, Rajčianka. I.st.PA bol evidovaný na tokoch Bebrava, Radiša, Revúca, Zázrivka, Kysuca.

K dnešnému ránu platí starostami vyhasený **III.SPA** v obciach Bobrovník, Liptovský Ján, Porúbka a v obci Hôrky. V meste Žilina na vodnom toku Bytčický potok došlo k vyliatiu vody z koryta a zaplavením územia v lokalite ul. Na stanicu, zaplavením pozemkov rodinných domov a mestských komunikácií. Naďalej tu platí primátorom vyhlásený III.SPA na vodnom toku Bytčický potok, v rámci mestskej časti Žilina-Bytčica. II.SPA je vyhlásený v obci Nesluša na vodnom toku Neslušanka. Zároveň z predchádzajúcich období sú stále vyhlásené II.SPA v obciach Liptovské Sliache, kde sa vykonáva čistenie koryta toku od nánosov a naplavenín, v obci Ludrová, Malatiny Partizánka Ľupča a Liptovská Lúžna.

Na vodných tokoch **Hron, Ipeľ, Slaná** a **Rimava** prevláda výrazný vzostup vodných hladín a na strednom a dolnom Ipeľi je mierny vzostup vodných hladín. Ich priaznivý priebeh je v povodí Hrona, Slatiny a Slanej ovplyvnený aj manipuláciami na vodných stavbách. Vo večerných hodinách bol zaznamenaný prudký nárast hladiny vodného toku Slatina na prítoku do VD Môťová, kde od 23:00 pretrváva III. stupeň povodňovej aktivity. Na profile odtoku z vodnej stavby VD Môťová je dosiahnutý I. stupeň povodňovej aktivity, tzn., že povodňová vlna bola sploštená manipuláciou na vodnej stavbe.

Obec Zvolenská Slatina dňa 13.10.2020 od 21:00 hod. vyhlásila **III. SPA**. Vodný tok Slatina sa vylial z koryta v intraviláne obce na poľnohospodársku pôdu. V dôsledku vysokej hladiny vodného toku Slatina došlo k spätnému vzdutiu vôd na vodnom toku Rybný potok, čo spôsobilo vybreženie vôd cez pravostranné navýšenie brehovej čiary a došlo k zaplaveniu rodinných domov. Odvádzanie vôd z priepustom popod železničnú trať bolo riešené ich prečerpávaním do toku Slatina, aby sa minimalizovali škody na nehnuteľnostiach. V podvečerných hodinách došlo aj k vybreženiu Slatinského potoka.

Vo večerných hodinách došlo k potrebe osadenia protipovodňových zábran z dôvodu prudkého vzostupu u vodného toku Hrona v obciach Podbrezová (časť Chvatimech) a Nemecká (časť Zámotie). Obec Nemecká vyhlásila II. SPA.

Obec Veľká Lúka dňa 13.10.2020 od 19:45 hod. vyhlásila II.SPA a následne od 20:30 hod. III. SPA na vodnom toku Lukavica. Vzostup hladiny nastal po intenzívnych zrážkach pretrvávajúcich od 12.10.2020. Z dôvodu zamedzenia škôd na zdraví a majetku obyvateľov bolo narušené koryto a časť prietoku bola presmerovaná na mimo zastavaného územia obce (prekopanie vyvýšenej ľavostrannej brehovej línie a zaplavenie poľnohospodárskej pôdy. Na vodnom toku Lukavica bolo počas dňa správcom vykonávané prečisťovanie priepustov od zachytených naplavenín.

Ďalej je **III. SPA** k 6.00 hod. vyhlásený v obci Držkovce, v obci Ratková, Neporadza, Gemerská Ves a v obci Kameňany. **II.SPA** je vyhlásený v obci Dobrá Niva na vodných tokoch Cesnakový potok, Hajtmanský potok, Studničný potok a Neresnica, v obci Plešivec a v meste Rimavská Sobota na vodnom toku Rimava v neupravenom úseku a jej prítokoch.

Na spodných úsekoch vodných tokov Blh, Rimava, Turiec, Slaná a Muráň sa očakáva v priebehu nasledujúceho obdobia vzostup hladín na sledovaných vodných staniciach z dôvodu dotekania z horných úsekov jednotlivých vodných tokov.

SVP spravuje vodné toky v dĺžke viac ako 55 tisíc km, 303 vodných nádrží, 2 811 km ochranných hrádzí a kanálovú sieť v dĺžke 1 812 km. Vykonávame údržbu vodných tokov v rámci plánu opráv a údržby, ktorý je stanovovaný na každý rok podľa aktuálnych potrieb a priorít. Tento plán sa môže meniť v závislosti od povodňových aktivít, kedy musí byť technika a pracovná sila sústredená na povodňami postihnuté miesta.

Záverom je potrebné zdôrazniť, že znižovanie povodňových prietokov sa darí eliminovať najmä prostredníctvom vodných stavieb, ktoré zachytávajú desiatky miliónov kubických metrov vody z výdatných zrážok.